

KONKURENTSIAMET

Ärakiri

Ärisaladused välja jäetud

Apollo Holding OÜ
Põikmäe 2
Tänassilma küla
Saku vald 76406
Harjumaa

02.05.2018 nr 5-5/2018-031

Saadetud elektrooniliselt e-posti aadressile info@apollo.ee

Teade menetluse lõpetamisest

1. Menetluse alustamine ja faktilised asjaolud

Konkurentsiamet pöördus 13.07.2017 Apollo Holding OÜ (edaspidi: Apollo) poole, saamaks teavet uute raamatute hulgimüügituru konkurentsiolukorra analüüsi jaoks, mille raames uuris amet raamatute hinnakujunduse tingimusi. Konkurentsiamet palus Apollol esitada koopiaid kirjastustega sõlmitud lepingutest ja muudest dokumentidest, mis käsitlevad uute raamatute turustamist ja müüki Apollo müügikanalites. Apollo edastas 10.08.2017 Konkurentsiametile vastavad lepingud ning Konkurentsiamet analüüsis saadetud lepinguid ja nendes sisalduvaid tingimusi. Analüüsi käigus selgus, et Apollo ja kirjastajate vahel sõlmitud lepingutes sisalduvad tingimused, mille kohta Konkurentsiamet palus täiendavaid selgitusi. Konkurentsiamet palus 20.02.2018 KonkS § 4 valguses selgitusi alljärgnevate lepingutingimuste kohta:

- 1) [...]
- 2) [...]
- 3) [...]
- 4) [...]
- 5) [...]
- 6) [...]
- 7) [...]

2. Apollo Holding OÜ selgitused

Apollo jagas teabetaotluse vastuses lepingutingimused kaheks liigiks. Mis puudutas esimest liiki lepingutingimusi, märkis Apollo, et ei ole korrigeerinud oma hindasid konkurendi või kolmandate isikute järgi. Apollo selgitas, et neid tingimusi ei ole lepingupartnerite poolt täidetud ning nende täitmist pole Apollo kunagi ka praktikas nõudnud. Apollo kinnitas, et ettevõtja on alustanud lepingute välja vahetamisega.

Mis puudutas teist liiki lepingutingimusi, selgitas Apollo, et tegemist on tingimusega, [...]. Apollo oli seisukohal, et eelnimetatud tingimus ei ole vastuolus konkurentsiseadusega, mistõttu ei ole võetud kasutusele meetmeid eelnimetatud lepingutingimuste kaotamiseks või muutmiseks.

Konkurentsiamet edastas 04.04.2018 Apollole hinnangu lepingutingimuste osas.

3. Konkurentsiameti hinnang lepingutingimuste osas

KonkS § 4 kohaselt on keelatud kokkulepped, mille eesmärk või tagajärg on konkurentsi kahjustamine. Hinnakokkulepete sõlmimisel tuleb eeldada, et kokkuleppel on konkurentsi kahjustav eesmärk, eriti kui määratakse otseselt või kaudselt kindlaks toodete hind, mille müügi osas ettevõtjad konkureerivad. KonkS § 8 kohaselt on KonkS §-s 4 sätestatud keelatud kokkulepped algusest peale tühised.

Konkurentsiameti hinnangul oli Apollo ja [...] ning Apollo ja [...] vahel sõlmitud lepingutes sisalduv kolmas punkt: [...] käsitletav horisontaalse kokkuleppena, kuna see reguleeris hinnakujundust raamatute jaemüügi kaubaturul, kus nii Apollo kui ka nimetatud kirjastused tegutsevad konkurentidena. Olukorras, kus ettevõtjad tegutsevad horisontaalsel tasandil konkurentidena, kehtib KonkS §-s 4 sätestatud keeld ettevõtjatel sõlmida kokkulepet või kooskõlastada tegevusi, millega nad otse või kaudselt määravad kolmandate isikute suhtes kindlaks hinna- ja muid kauplemistingimusi. Konkurentsioiguse kohaselt peab iga ettevõtja otsustama sõltumatult, millisel viisil ta kavatses kaubaturul tegutseda ning millistel tingimustel ja hinnaga ta kaupa klientidele pakub. Sõltumatuse nõuet rikutakse, kui ettevõtjad lepivad konkurentsiga seotud riskide maandamiseks kokku, kuidas turul käituda.

Eelnimetatud lepingutingimuses sätestatud kokkulepe piiras kirjastajate iseseisvat majanduslikku käitumist, kuna sellega lepiti kokku, millisest hinnast tuleb raamatute edasimüümisel lähtuda. Selline kokkulepe välistas hinna kujunemise konkurentsi käigus, [...]. Konkurentsiamet oli seisukohal, et kirjastajal peab säilima vabadus otsustamaks ise, millise hinnaga oma kaupa lõpptarbijatele edasi müüa, sõltumata sellest, kas see on Apollole müüdava [...]. Konkurentsiameti hinnangul omas eelnimetatud lepingutingimus vähemalt kaudset mõju raamatute hindade ühtlustamisele lõpptarbija jaoks, kuna kirjastajad ei ole selle lepingutingimuse tõttu oma hinnakujunduses vabad. Lisaks jäi Konkurentsiametile selgusetuks, mida on silmas peetud Apollo ja [...] ning [...] vahel sõlmitud lepingutes sisalduvas kolmandas punktis sulgudes oleva [...] all. Sellise sõnastuse järgi ei tohiks eelnimetatud kirjastajad müüa [...] kaubaturul tegutsevatele ettevõtjatele, mis on eelnimetatud põhjendusi arvesse võttes konkurentsireeglitega otseselt vastuolus.

Eeltoodud põhjendusi arvesse võttes oli Konkurentsiameti hinnangul Apollo ja [...] ning Apollo ja [...] vahel sõlmitud lepingutes sisalduv kolmas punkt KonkS § 4 lg 1 punktiga 1 vastuolus.

4. Menetluse lõpetamine konkurentsiolekorra olulise parandamise tõttu

Apollo edastas 26.04.2018 vastuse Konkurentsiameti hinnangule lepingutingimuste osas. Apollo märkis, et on vaadanud läbi oma lepingute tüüptingimused ja viinud Konkurentsiameti

poolt väljatoodud punktid seadusega kooskõlla. Seejuures kinnitas Apollo, et jätkatakse vanade lepingute ümbervahetamist, eelisjärjekorras [...] ja [...] -ga.

Uutest tüüptingimustest on eemaldatud Konkurentsiameti poolt viidatud konkurentsiseadusega vastusolus olevad punktid ning sõnastatud vastavalt nii, et need reguleerivad hinnakujundust vaid kirjastaja ja Apollo vahel, mitte kolmandate isikute suhtes. Konkurentsiameti hinnangul on Apollo poolt edastatud uue lepingu tüüptingimused kooskõlas konkurentsiseadusega.

Tulenevalt asjaolust, et Apollo kehtestas alates 26.04.2018 uued tüüptingimused, millega ettevõtja oluliselt parandas konkurentsiolukorda kaubaturul, siis puudub vajadus menetluse jätkamiseks. Lähtudes eeltoodust lõpetab Konkurentsiamet menetluse KonkS § 63⁴ lg 1 punkti 3 alusel.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Kristel Rõõmusaar
konkurentsiteenistuse juhataja – peadirektori asetäitja

Ärakiri on Konkurentsiameti 02.05.2018 teate nr 5-5/2018-031 originaaliga samane. Ärakirjas on ärisaladuseks loetud teabe asemel kasutatud tähist [...].

Triinu Saar, Konkurentsiameti konkurentsiteenistuse järelevalveosakonna jurist.